

„Berme odpady jako zdroj, jako materiál,“ říká Vladimír Čablík

10.10.2022 - Zuzana Wrbková | Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

Co pro Vás znamená nyní titul profesor, je to pomyslný vrchol Vaší kariéry?

Nevnímám to jako vrchol kariéry, spíše nějaký milník na mé profesní dráze.

Zmiňujete profesní dráhu, kam dále chce, aby Vaše kariéra směřovala?

Moje profesní dráha nebo můj další směr, ve kterém se chci rozvíjet, je samozřejmě v prohlubování mých odborných znalostí, ale hlavně jejich předávání studentům a veřejnosti.

Vždycky jsem chtěl učit, původně jinou věkovou skupinu na jiném stupni vzdělávání, ale předávání znalostí a dovedností, to je můj hlavní profesní cíl. Tato práce mě opravdu baví a naplňuje.

Proč zrovna obor Úpravnictví, čím Vám učaroval?

Po střední škole jsem šel studovat na VŠB-TUO studijní obor „Zpracování a zneškodňování odpadů“ (dnes Odpadové hospodářství a úprava surovin). Zajímala mě příroda, rád jsem jezdil na hory. I proto jsem chtěl něčím přispět, aby životní prostředí zůstalo zachováno pro další generace, pokud možno co nejméně znečištěné.

Když jsem viděl kolem sebe to obrovské množství odpadů, které produkujeme jako lidstvo na této planetě, rozhodl jsem se, že se chci podílet na změně. Chci, aby se změnil pohled na tyto odpady i pohled na způsoby nakládání s nimi. To mě na tomto oboru zaujalo nejvíce.

Možnost ovlivnit návrhy technologických procesů úpravy odpadních surovin a tím přispět k jejich dalšímu využití. Za poslední období je možné pozorovat, že se mění podoba surovinových zdrojů a způsoby jejich zpracování. A to jsou výzvy, které je z pohledu celospolečenské potřeba řešit. Brát odpady jako zdroj, použít je jako materiál pro výrobu druhotných surovin.

Co Vás vedlo k tomu, jít po střední škole studovat vysokou školu technického zaměření? Bavila vás matematika, fyzika, a chemie, které jsou pro spoustu maturantů největším strašákem?

Na VŠB – Technickou univerzitu Ostrava mě přivedlo předešlé studium. Původně jsem se vyučil elektromechanikem, dále jsem šel studovat nástavbové studium na Střední průmyslovou školu elektrotechnickou Nové huti a následně během pomaturitního studia se ke mně dostala nabídka studijních oborů, které tehdy Hornicko-geologická fakulta nabízela, a mezi nimi jsem si našel již výše zmíněný obor Zpracování a zneškodňování odpadů (dnes Odpadové hospodářství a úprava surovin). A předměty jako matematika, fyzika a chemie mě doprovázely v různých podobách během celého středoškolského a VŠ studia, takže se dá říct ano, baví mě dodnes.

Spousta čtenářů si pod pojmem odpadové hospodářství, nynějším studijním programem, představí třídění odpadu jako takového a možná si na poprvé neuvědomí, že odpady nejsou jen z domácností. Můžete tuto problematiku více přiblížit?

Studijní program Odpadové hospodářství a úprava surovin, tak jak ho máme koncipován na

Hornicko-geologické fakultě VŠB-TUO, zahrnuje jak odpady komunální a jejich charakteristiku, tak odpady průmyslové. Program reflektuje požadavky Evropské unie v oblasti udržitelného využívání zdrojů, jehož součástí jsou také nerostné a druhotné suroviny a přechod na cirkulární ekonomiku. Odpady, které vznikají se snažíme využívat, hledáme cestu druhotného využití odpadů. Snažíme se je dále zpracovávat, dát jim tzv. druhý život v duchu cirkulární ekonomiky tak, aby neskončily někde na skládce nebo odvalu a tím méně zatěžovaly životní prostředí.

Na jakých projektech v současné době pracujete?

Momentálně spolupracuji na dvou, na projektu s názvem „Studium vzájemných interakcí kovů a mikroorganismů v životním prostředí s cílem tvorby nových biotechnologických postupů“ jehož jsem hlavním řešitelem. Tento projekt je v mezinárodní spolupráci s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košicích (Slovensko) a s University of Kragujevac (Srbsko). Na tomto vzájemném projektu pracujeme dva roky, kdy jeho výsledné výstupy budou publikovány v impaktovaných časopisech.

Druhým, do kterého jsem zapojen jako člen řešitelského týmu, je projekt s názvem „Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost.“, jehož spoluřešitelem je Fakulta bezpečnostního inženýrství VŠB-TUO a hlavním řešitelem je CENIA (Česká informační agentura životního prostředí). V tomto projektu zodpovídám za řešení odpadových auditů při stavebních a demoličních pracích.

Přibýly vám k novému titulu nějaké povinnosti?

Z hlediska organizace práce žádné, ale samozřejmě titul profesor s sebou nese jisté závazky vůči společnosti, fakultě, univerzitě a studentům.

Čím jste chtěl být v dětství, měl jste již tehdy nějaké plány?

Jako malý kluk, v podstatě jako každý, jsem chtěl být popelářem, což se mi v podstatě splnilo (smích), v pozdějším věku jsem chtěl být elektromechanikem, ale tím nejvyšším životním cílem bylo učit.

Jste také proděkanem pro studium na HGF, změnila se nějak fakulta v posledních letech, jak to vnímáte ze své pozice?

Fakulta se zapojila do celé řady projektů, které byly na univerzitě realizovány, například projekt Technika pro Budoucnost I., jehož výstupem byla tvorba nových studijních programů, které již dnes mají své první absolventy. Změna je patrná také především v implementaci prvků praxe do nově akreditovaných studijních programů.

Vznikla celá řada nově akreditovaných studijních programů jako jsou Odpadové hospodářství a úprava surovin, ale také Voda – strategická surovina, Technologie a hospodaření s vodou, Ochrana životního prostředí v průmyslu, Aplikovaná geologie, Petroleum Engineering, Geoinformatika, Ekonomika surovin, které doplňují úspěšnou transformaci fakulty a přispívají tak k udržitelnému rozvoji v naší společnosti.

Jak vedete své studenty?

Jako školitel doktorského studijního programu Úpravnictví a Ochrana životního prostředí v průmyslu vypisuji témata tak, aby byly co nejvíce navázána na praxi a snažím se studentům předávat své znalosti a dovednosti tak, jako mi je za dob mých studií předávali pedagogové a můj školitel prof. Ing. Peter Fečko, CSc., který už bohužel není mezi námi.

Jak odpočíváte?

S tím odpočinkem je to trochu těžší, snažím se chodit do přírody, ale už to není tak, jako za dob studií. Volný čas trávím se svou dcerou a manželkou. Společně rádi kempujeme, hrajeme na kytaru a zpíváme, což mi dodává hodně energie.

Prof. Čablík je garantem navazujícího magisterského studijního programu Odpadové hospodářství a úprava surovin, doktorského studijního programu Úpravnictví a také proděkanem pro studium na Hornicko-geologické fakultě VŠB-TUO.

<https://www.vsb.cz/magazin/cs/detail-novinky?reportId=44285>